

'בן הכט'

נבנתה על ידי Krupp במספנות בגרמניה כיכטה פרטית ונקראה בשם "Argosy". היא עברה מספר ידיים עד שהצי האמריקאי רכש אותה ב- 1942, כדי שתשמש ספינת סיור חופים בשם USS Cythera (PY – 31). ב- 1946 נמכרה לחברה בשם Tyre Shipping מניו-יורק. נקראה ע"ש הסופר והמחזאי הנודע בן הכט, יהודי אמריקני המקורב לחוגים הרוויזיוניסטים. הכנסות מחזהו המצליח "דגל נולד" הוקדשו ל"ליגה למען א"י החופשית", אשר מימנה את רכישת האונייה.

האונייה הפליגה ב- 1 במרץ מפורט דה בוק (צרפת) כשעל סיפונה כ- 600 מעפילים ושני עיתונאים אמריקניים. נעצרה ע"י שתי משחתות, ונגררה ללא התנגדות לחיפה. משם גורשו המעפילים לקפריסין והצוות האמריקאי לארה"ב. אחרי עזיבת הבריטים הוסב שמה לאח"י מעוז – ששימשה אניית אם לסירות שייטת 13.

מפרט טכני

שמות קודמים	Abril ולפני כן שמות אחרים, ראה להלן.
שם צופן	בן הכט
סוג כלי השייט	ספינת טיולים (יכטה)
תפוסה	800 טון
הנעה	דיזל
מהירות	כ- 20 קשר

רכש והכנה

הרוכש	פטר ברגסון (הלל קוק) באמצעות TYRE SHIPPING CO חברה ניו-יורקית בבעלות אלכסנדר וילף, (WILF) שהיה סגן יו"ר הליגה האמריקאית למען פלסטינה חופשית : (American League For a Free Palestine) . הרכישה נעשתה ע"י תרומות שנאספו ע"י הליגה, וכן מהכנסות המחזה של בן הכט בשם "A flag is born" . התרומות הועברו ל"ועד העברי לשחרור לאומי" : (The Hebrew Committee of National Liberation).
נתיב שייט לנמל ההכנה	בדצמבר 1946 הפליגה תחת דגל הונדורס מניו יורק, דרך האוקיינוס האטלנטי לצרפת .
צוות ההכנה	מתנדבים מארה"ב
ארגון הספינה להעפלה	באמצעות מיפקדה מיוחדת שהוקמה. ראה פרטים להלן

צוות ומלווים

מפקדי הספינה	מתנועת בית"ר, משה שורץ ושמחה ברלין.
מלווים נוספים	מתנדבים מארה"ב
רב חובל	רב חובל הרי הרשקוביץ (Harry Herschowitz) מתנדב יהודי אמריקאי.
צוות	24 איש מהם 18 מלחים יהודים אמריקאים מתנדבים, ושני נורבגים בעלי אזרחות אמריקאית.

העלאת מעפילים

נמל / אזור ההעלאה	פורט דה בוק צרפת
יחס השלטונות	חיובי
מספר מעפילים	599, מהם 385 גברים, 194 נשים, 20 ילדים.
מוצא ושיוך תנועתי	לתנועת בית"ר
מחנה המעפילים	מחנה פליטים באיזור האמריקאי של גרמניה
דרך הגעה לאזור ההעלאה	בליל 24 - 23 בפברואר 1947, חצו 535 איש את הגבול הצרפתי ליד Kehl. הם הוסעו ברכבת לגרנובל (Grenoble) לשם הגיעו ב- 24 בפברואר. 10 מהם נמלטו ולא הפליגו. 4 אחרים נשארו לטיפול רפואי. 45 מעפילים נאספו בגרנובל בעת שהותה של הקבוצה. 40 הגיעו ישירות לפורט דה- בוק. המעפילים שהו קודם במחנות פליטים באזור האמריקאי של גרמניה, והם יצאו באופן גלוי ממינכן דרך קארלסרוהא, באישור הצבא האמריקאי והצירות הצרפתית בפרנקפורט. לפני ההפלגה כונסו יחד, שרו את המנון בית"ר ואת התקווה, והשמיעו ברכות לשלטונות הצרפתיים, ובחצות יצאו לנמל.
ארגון הספינה	בספינה הוקמה "מפקדה" ובה שמונה חברים : מפקד הספינה, מפקד צבאי - אחראי על הקשר עם הבריטים במקרה עימות, 'מקשר' שר החוץ, שתפקידו קיום הקשר עם אנשי הצוות האמריקאים, מפקד חוליית שירותים (Quartermaster) לטיפול באספקה, אחראי ניקיון Time Keeper, אחראי על החלפת משמרות וחלוקת הזמן, רופא.

ההפלגה

תאריך ההפלגה	1 במרץ 1947, בשעה 16:00.
נתיב ההפלגה	מצרפת, דרך המסינה, מצפון לכרתים, ומדרום לקפריסין.

עימות עם הבריטים

גילוי וליזוי בריטי	ב- 9 במרץ בשעה 10:00 חגו מעל הספינה שני מטוסים בריטים. ב- 11:00 הגיעו שתי משחתות שנצמדו לספינה משני צידיה, במרחק 50 מיל מהחוף.
העימות ותוצאותיו	צוות הספינה החליט להתעלם מהמשחתות ומהקריאות ברמקול להיכנע. כוונתו הייתה להמתין במים בינלאומיים עד לרדת החשיכה ולהפליג במהירות אל החוף. בשעה 16:30, במרחק כ- 13 מיל מהחוף, נחסמה דרכה על ידי שתי המשחתות. כ- 100 חיילים בריטים מצוידים בנשק, רימוני גז מדמיע, אלות וכידונים, קפצו אל הסיפון. חלקם החזיקו זרנוקי מים. לא הייתה התנגדות של ממש מצד המעפילים. ב- 19:30 הובאה הספינה לנמל חיפה.

תוצאות

לאן הגיעו המעפילים	הספינה הוחרמה על ידי הבריטים, אנשי הצוות האמריקאים נעצרו והועמדו למשפט, אך שוחררו לאחר התערבות דיפלומטית ב- 30 במרץ, וגורשו.
--------------------	--

שונות

בן הכט היה סופר ומחזאי יהודי מפורסם, היה מקורב לחוגים רוויזיוניסטים אשר מימנו וארגנו את הפלגת האונייה. מחזה שכתב 'דגל נולד' הצליח מאוד הן בברודווי והן ברחבי ארצות הברית כולה. כל הכנסות המחזה עברו כאמור לליגה למען פלסטינה (ארץ ישראל) החופשית שמימנה את רכישת האונייה. האונייה עצמה שימש בעברה להברחות נשק בתקופת מלחמת האזרחים בספרד .

בקיץ 48 נלקחה מצי הצללים, שופצה והייתה לאח"י מעוז ק 24. האנייה השתתפה בקרבות מלחמת העצמאות ושימשה אניית אם לסירות הנפיצות אשר הטביעו את ה'אמיר פארוק'

בשנות החמישים נמכרה לאיטליה ושימשה כמעבורת במפרץ נאפולי.

על אף חילוקי הדעות האידיאולוגיים עם הרביזיוניסטים, נציגי "ההגנה" סייעו לפחות בשני מקרים להפלגתה של הספינה. דני שינד נתן אור ירוק למוריס גינצברג לסייע בשיפוץ הספינה בארה"ב, ונציגי "ההגנה" באירופה שיתפו פעולה בשיגור המעפילים.